Unikátní úsek řeky Olše je ohrožen necitlivými zásahy správce toku. Arnika žádá zastavení této činnosti

2.12.2024 - | Arnika

Po nedávných povodních se úsek řeky Olše mezi státní hranicí s Polskem a městem Jablunkov stal příkladem "přírodního zázraku". Řeka se na některých místech vrátila ke své přirozené dynamice: některé vodní stupně, dříve migrační bariéry pro chráněné druhy ryb, se zprůchodnily, a štěrkopískové lavice, klíčové pro ekosystém, se obnovily bez ohrožení okolního majetku. Tento fenomén představuje jedinečnou šanci pro zachování přirozených procesů v lokalitě NATURA 2000.

Správce toku, státní podnik Povodí Odry, však začal v lokalitě provádět necitlivé zásahy. Ty zahrnují bagrování štěrkových lavic, zahlubování koryta a zpevňování břehů štěrkem a kameny. Tyto aktivity přitom nijak nenavyšují průtočnou kapacitu toku, protože štěrky jsou pouze přemísťovány k břehům, což nemění kapacitu koryta. Zároveň však způsobují ekologické škody, například ničení přirozených biotopů štěrkových lavic, břehových porostů a chráněných druhů na ně vázaných. Navíc zvyšují riziko velkých škod při dalších povodních. Odstraněním přirozených „retardérů", jako jsou štěrkové lavice, dochází ke zvýšení rychlosti a ničivosti toku.

"Tento úsek řeky Olše je významný nejen svou přírodní dynamikou, ale i výskytem zvláště chráněných druhů. V řece se přirozeně třou pstruzi obecní a oblast je klíčová také pro populaci mihule potoční, která je kriticky ohroženým druhem a zároveň je Evropsky významným druhem chráněným v rámci programu NATURA 2000. V přilehlých břehových biotopech se navíc vyskytují druhy jako zmije obecná nebo kuňka žlutobřichá, kteří jsou také zákonem chráněni" říká Gita Matlášková, vedoucí kampaně Za živé řeky organizace Arnika.

„Zásah na Olši považuji za zcela chybný. Nerozumím, proč je zcela zbytečně, bez hlubší analýzy stavu, řeka probagrována. Jednou z pozitiv povodní je možnost renaturace říčních ekosystémů. Zde byl nejen zašlapán do země potenciál obnovy, ale koryto dostalo dokonce další impulz k degradaci. Jev hladové vody, který způsobuje nedostatek sedimentů, povede spolu se snížením erozní báze k zahlubování řeky. Pro karpatské řeky to je často cesta k totální devastaci. Správný management řek by měl snoubit protipovodňovou ochranu a podporu ekologické funkce říčních ekosystémů. Zde se popřelo snad vše, co moderní věda o řekách ví," dodává Jan Hradecký, vedoucí katedry fyzické geografie a geoekologie Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity.

Na některých místech již došlo k nenávratným škodám, avšak na dalších úsecích je možné destruktivní zásahy stále zastavit. Zásahy Povodí Odry vyvolaly vlnu kritiky nejen mezi veřejností, ale také v akademických kruzích.

Organizace Arnika proto podala podnět k prošetření ČIŽP, ve kterém požaduje okamžité zastavení této činnosti prostřednictvím § 66 zákona OPK, přehodnocení aktivit s. p. Povodí Odry a uvedení nápravných opatření správcem toku.

Přírodní hodnoty, které řeka Olše představuje, si zaslouží ochranu a péči, nikoliv necitlivé zásahy, které poškodí nenahraditelné biotopy a zvýší riziko povodní.

Pro víc informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče Tato e-mailová adresa je

chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., 606 727 942.

https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/unikatni-usek-reky-olse-je-ohrozen-necitlivymi-zasahy-spravce-toku-arnika-zada-zastaveni-teto-cinnosti